



**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН  
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В  
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE  
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL  
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

*Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.*

**Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.**

**ISBN 978-617-8351-50-2**

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 631.5:633.31/.37:631.559

**ПРОДУКТИВНІСТЬ БОБОВО-ЗЛАКОВИХ ТРАВСУМІШОК  
ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ**

**Дорогань О.П.**, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

**Бурко Л.М.**, к. с.-г. н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Чисельні дослідження показують, що найбільш повноцінними рослинними кормами є бобово-злакові травосумішки. За вмістом протеїну вони значно перевищують злакові травостої. Бобово-злакові травостої, забезпечують тварин повноцінними та збалансованими кормами, що найповніше відповідають фізіологічним потребам.

Видовий склад висіяної травосумішки залежить від багатьох факторів, насамперед – біологічних особливостей. У перші роки використання травостою завжди переважають бобові трави, оскільки вони більш швидкорослі види. Пізніше формується злаковий травостій – переважно із кореневищних та низових злаків.

За кормовою цінністю бобово-злакові травосумішки перевищують усі інші види кормів, оскільки в одній кормовій одиниці міститься до 160 г перетравного протеїну. Перспективність їх вирощування доведена багатьма вченими з різних наукових установ

Мета роботи полягала у розробці елементів технології вирощування бобово-злакових травостоїв на основі використання різних видів трав та доз мінеральних добрив в умовах Лісостепу Правобережного.

Дослідження проводили у СФГ «Колосок» Київської області.

Встановлено, що густина травостоїв змінювалася залежно від технологічних елементів. Найбільша кількість рослин люцерни посівної відзначена при внесенні повного мінерального добрива у дозі  $N_{30}P_{60}K_{90}$ , де густина рослин люцерни посівної знаходилася в межах від 167 до 192 шт./м<sup>2</sup>. Найбільшу густоту рослин забезпечували травосумішки люцерни посівної зі стоколосом безостим, тонконогом лучним (305 шт./м<sup>2</sup>) та люцерною з кострицею лучною, тонконогом лучним (329 шт./м<sup>2</sup>).

Частка люцерни посівної у сумішках із злаковими багаторічними травами в середньому за два роки користування становила 42-48 %. Найбільша кількість бобового компоненту відзначено при вирощуванні на фосфорно-калійному фоні добрив. Серед злакових трав найсприятливіші умови для росту і розвитку люцерни посівної створювались у травосумішках, до складу якого входили стоколос безостий з тонконогом лучним.

Накопичення сухої речовини травосумішками багаторічних злакових трав із люцерною посівною забезпечували найбільші показники при внесенні повного мінерального добрива. У травостої люцерна посівна за виходом сухої речовини поступалася перед злаковими травами. Найбільший вихід сухої речовини забезпечила травосумішка люцерни посівної з стоколосом безостим, тонконогом лучним.